

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2022

(2nd Year, 4th Semester)

SANSKRIT (Honours)**COURSE – IX****[Epigraphy and Arthaśāstra]**

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

- २। निम्नोल्लिखितानां प्रश्नानां त्रयमुत्तरं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च प्रदेयम्।
1×3
- क) भट्टभवदेवस्य भुवनेश्वरप्रशस्तेरादौ कासां देवतानामुल्लेखोऽस्ति ?
ख) सिद्धलो ग्रामः कीदृशः ?
ग) भट्टभवदेवस्यापरं नाम किम्? कुत्र च तन्नाम सपुलकमुदीतम् ?
घ) (प्रथमः) भवदेवः कीदृशोगुणयुक्तोऽभवत् ?
- ३। निम्नोक्तेषु प्रश्नत्रयाणां समाधानं कार्यम्। 4×3
- क) क आसीत् आदिदेवः ? तस्या गुणाः कार्याणि च भुवनेश्वरप्रशस्तौ यथोक्तानि तथा लिख्यन्ताम्।
ख) भट्टभवदेवस्य विविधशास्त्रेषु नैपुण्यं यदुपलब्धं समासतस्तद्विचार्यताम्।
ग) भट्टभवदेवः हरिणा सह कथमुपमीयते ?
घ) भट्टभवदेवेन खानितस्य जलाशयस्य उद्यानस्य च वर्णनं देयम्।
2+2

- १। निम्नोल्लिखितानां प्रश्नानां त्रयमुत्तरं सुरगिरा देवनागर्या लिप्या च प्रदेयम्।
1×3
- क) अरिषड्वर्ग-इत्यनेन किं बोद्धव्यम् ?
ख) योगक्षेम-इत्यस्य कोऽर्थः ?
ग) राजा स्वविषये अतुष्टान् केन प्रकारेण प्रसादयेत् ?
घ) छायाप्रमाणं किम् ?
- २। निम्नोक्तेषु द्वयोः प्रश्नयोः समाधानं कार्यम्। 6×2
- क) कौटिलीये अर्थशास्त्रे 'इतिहास' इत्यनेन किं ज्ञापितम् ? अहोरात्रयोः प्रतिभागं राज्ञो विनयग्रहणस्योपदेशः कौटिलीये अर्थशास्त्रे यथा उपलभ्यते तस्य गुरुत्वं विचार्यताम्। राजा किमर्थं विनयमधिगच्छेत् ? 2+3+1
ख) कीदृशो जनो मानिवर्गे अन्तर्भाव्यते ? मानिवर्गं केन प्रकारेण उपजापयेत् ? 3+3
ग) 'महादोषमबुद्धबोधनम्, इति कौटिल्यः।' कस्मिन् प्रसङ्गे उक्तिरियम् ? उक्तेरस्याः याथार्थ्यं विचार्यताम्। महादोषस्य निरसनार्थं कौटिल्येन क उपदेशः प्रदत्तः ?